

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIUNEA A TREIA

CAUZA OCULIST ȘI IMAȘ c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 44964/05)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

28 iunie 2011

*Această hotărîre este definitivă dar poate fi obiectul revizuirii editoriale,
inclusiv în ce privește traducerea.*

În cauza Oculist și Imaș v. Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), statuînd într-un Comitet compus din:

Ján Šikuta, *președinte*,

Ineta Ziemele,

Kristina Pardalos, *judcători*,

și Marialena Tsirli, *grefier adjunct al secțiunii*,

Deliberînd la 31 mai 2011 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cererea a fost inițiată de Iosif și Eugenia Oculist, cetățeni ai Republicii Moldova și Ilia Imaș cetățean al Federației Ruse, reclamantii s-au născut în 1920, 1921 și respectiv 1932 și locuiesc în Leipzig (Germania), și respectiv Petah-Tikva (Israel) și Novomoskovsk (Federația Rusă). În fața Curții dînșii au fost reprezentați de către T. Ovciarenco, avocat ce își desfășoară activitatea în Moscova.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său dl V. Grosu.

3. La 17 martie 2008, Curtea a decis să comunice cererea Guvernului respondent doar în ce privește capătul de plîngere vizavi de durata procedurilor. În conformitate cu articolul 29 § 1 din Convenție, s-a decis ca urmează a se pronunța concomitent asupra admisibilității și fondului cauzei.

4. Fiind notificat despre dreptul său de a interveni în cadrul procedurii (articolul 36 § 1 din Convenție și articolul 44 din Regulamentul Curții), Guvernul Federației Ruse a informat Curtea că nu se va folosi de acest privilegiu.

5. La 4 noiembrie 2010, Curtea informat Guvernul că circumstanțele cauzei constituie deja obiectul unei jurisprudențe bine definite a Curții și cererea a fost repartizată unui comitet format din trei judecători.

ÎN FAPT**CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

6. În anul 1998 reclamantii au înaintat o acțiune la Judecătoria Rîșcani împotriva Primăriei mun. Chișinău solicitînd redobîndirea dreptului de proprietate în privința unui bun imobil din mun. Chișinău, care a aparținut familiei acestora pînă la 28 iunie 1940.

7. Printr-o decizie definitivă din 6 decembrie 2006, Curtea Supremă de Justiție a respins acțiunea respectivă ca fiind nefondată.

ÎN DREPT

I. CEREREA GUVERNUL PRIVIND SCOATEREA CERERII DE PE ROL ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 37 AL CONVENȚIEI

8. Printr-o scrisoare din 5 decembrie 2008, Guvernul a invitat Curtea să radieze cererea de pe rolul său și a anexat textul unei declarații unilaterale, care în partea sa relevantă prevede următoarele:

« [Guvernul] recunoaște că examinarea tardivă a cauzei a dus la violarea Articolului 6 din Convenție[...] [Guvernul] se angajează să acorde reclamanților cu titlu de satisfacție echitabilă o sumă globală de 2500 euro, achitată în decursul a trei luni de la data radierii cererii de pe rolul Curții ».

9. Guvernul a invitat Curtea să radieze cererea de pe rolul său în temeiul articolului 37 din Convenție.

10. Reclamanții s-au opus ofertei Guvernului și au solicitat pronunțarea unei hotărâri.

11. Curtea a constatat că, în anumite circumstanțe ar putea fi posibilă radierea unei cereri în temeiul Articolului 37 § 1 c) al Convenției, în baza unei declarații unilaterale formulate de Guvernul respondent, chiar dacă reclamantul dorește examinarea cauzei în continuare. Cu toate acestea, circumstanțele specifice ale cauzei ar putea impune examinarea din partea Curții a chestiunii dacă declarația unilaterală oferă o remediere suficientă și dacă drepturile omului garantate de Convenție nu impun o examinare suplimentară a cauzei (a se vedea *Tahsin Acar c. Turciei* [GC], nr. 26307/95, § 75, CEDH 2004-III; *Melnic c. Moldovei*, nr. 6923/03, § 22, 14 noiembrie 2006).

12. Curtea observă că Guvernul a recunoscut, în declarația sa unilaterală că durata excesivă a procedurilor în prezenta speță a constituit o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție. Cu toate acestea, luând în considerație suma propusă de Guvern cu titlu de satisfacție echitabilă și având în vedere compensațiile bănești acordate în cazuri similare (a se vedea, printre altele, *Cravenco c. Moldovei*, nr. 13012/02, 15 ianuarie 2008; *Boboc c. Moldovei*, nr. 27581/04, 4 noiembrie 2008; *Deservire SRL c. Moldovei*, nr. 17328/04, 6 octombrie 2009) Curtea consideră că suma propusă în prezenta cauză nu constituie o compensație adecvată.

13. Curtea a considerat că respectarea drepturilor omului necesită o analiză suplimentară a cauzei, potrivit ultimei dispoziții a Articolului 37 § 1 din Convenție. Cererea nu poate fi radiată în conformitate cu paragraful c) al Articolului 37 din Convenție, deoarece declarația nu oferă o temeiuri

suficiente pentru Curte să ajungă la constatarea că examinarea în continuare a cauzei nu mai este justificată.

14. În concluzie, Curtea respinge demersul Guvernului privind radierea cererii de pe rol în temeiul Articolului 37 § 1 c) din Convenție și, prin urmare, va continua să examineze admisibilitatea și fondul cauzei.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

15. Reclamanții au pretins că durata procedurilor în speță nu corespunde exigențelor "termenului rezonabil", astfel cum este prevăzut de Articolul 6 § 1 din Convenție, care prevede:

« Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță (...), care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil(...) »

16. Guvernul a contestat acest argument.

17. Perioada relevantă a procesului a început la 24 septembrie 1998 și s-a încheiat la 6 decembrie 2006. Prin urmare, procesul a durat opt ani, două luni și paisprezece zile în trei instanțe.

A. Admisibilitatea Cauzei

18. Curtea constată că această parte a cererii nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 din Convenție. În continuare, Curtea observă că cererea nu contravine oricărei alte condiții de inadmisibilitate. Prin urmare, cererea urmează a fi declarată admisibilă.

B. Fondul Cauzei

19. Curtea reiterează că rezonabilitatea duratei procesului, se apreciază în raport cu circumstanțele cauzei și având în vedere criteriile stabilite în jurisprudența sa, în special luând în considerație complexitatea cauzei, comportamentul reclamanților și a autorităților competente, și interesul părților în litigiu (a se vedea, printre multe altele, *Frydlender c. Franței* [GC], nr. 30979/96, § 43, CEDO 2000-VII).

20. Curtea a tratat în mod repetat, cauze care ridică o problemă similară cu cea din speță prezentă și a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea, *Cravcenko c. Moldovei*; *Boboc c. Moldovei*; *Deservire SRL c. Moldovei* de mai sus).

21. După examinarea tuturor probelor care i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a prezentat anumite fapte sau argumente care ar putea conduce la o concluzie diferită în acest caz. Având în vedere jurisprudența sa, Curtea consideră că în acest caz, durata procedurii a fost excesivă și condiția "termenului rezonabil" nu a fost respectată.

22. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOOOLUL NR. 1

23. Reclamanții, de asemenea, se plîng că soluționarea litigiului a încălcat dreptul la respectarea bunurilor sale, garantat de articolul 1 din Protocolul nr. 1.

Cu privire la admisibilitatea cauzei

24. Curtea reamintește că, în conformitate cu jurisprudența sa, noțiunea de "proprietate" prevăzută de Articolul 1 din Protocolul nr. 1, poate cuprinde "bunuri existente" sau active, inclusiv creanțe, în baza cărora reclamantul poate pretinde cel puțin la o "speranță legitimă" de a obține o posesie eficientă a unui drept de proprietate. Cu toate acestea, speranța de recunoaștere a existenței unui drept de proprietate care o perioadă lungă de timp nu poate fi exercitat în mod eficient, poate fi considerat o "posesie" în sensul Articolului 1 din Protocolul 1 (*Nichifor v. România* (nr. 1), nr 62276/00, 13 iulie, 2006).

25. În acest caz, Curtea constată că reclamanții au urmărit obținerea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil care a aparținut rudelor acestora. Odată ce la momentul înaintării acțiunii bunul nu se afla în patrimoniul lor, procedura nu se referă la un "drept de proprietate existent" al reclamanților.

26. La întrebarea dacă reclamanții puteau pretinde în continuare la o "speranță legitimă" de a obține restituirea bunurilor aflate în litigiu, Curtea nu a constatat vreo dovadă care ar fi probat că soluția Curții Supreme de Justiție, din hotărârea sa din 06 decembrie 2006, a fost una arbitrară sau ar contraveni legii aplicate de aceasta. Curtea concluzionează că reclamanții nu ar putea pretinde la o "speranță legitimă" de a obține restituirea terenurilor aflate în litigiu.

27. Prin urmare, reclamanții nu posedau un "bun" în sensul Articolului 1 din Protocolul nr 1 (a se vedea *Malhous c. Republica Cehă* (dec.), nr 33071/96, CEDO 2000 XII).

28. Rezultă că acest capăt de plîngere este incompatibil *ratione materiae* cu dispozițiile Convenției în sensul Articolului 35 § 3 și urmează să fie respins în conformitate cu Articolul 35 § 4.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

29. Articolul 41 prevede următoarele:

« Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă. »

A. Prejudiciul

30. Reclamanții au pretins o sumă globală de 494 000 EUR cu titlu de prejudiciu material și 10 000 EUR pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral suferit.

31. Guvernul a contestat aceste pretenții.

32. Curtea constată că nu există o legătură de cauzalitate între încălcarea dreptului recunoscută și prejudiciul material invocat, astfel respinge pretenții cu acest titlu. Cu toate acestea, Curtea consideră că reclamanții au suferit un prejudiciu moral în speță. Deliberând echitabil, Curtea acordă câte 1600 EUR fiecărui reclamant, cu titlu de prejudiciu moral.

B. Costuri și Cheltuieli

33. Reclamanții au pretins, de asemenea 2 810 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli suportate în fața instanțelor naționale și pentru cele suportate în fața Curții.

34. Guvernul a contestat aceste pretenții.

35. Ținând cont de documentele aflate în posesia sa și de jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabil să acorde reclamanților în comun suma de 1 000 EUR pentru costuri și cheltuieli suportate în fața Curții.

C. Dobânda de întârziere

36. Curtea consideră oportun ca penalitățile de întârziere să fie calculate reieșind din rata minimă de împrumut a Băncii Centrale Europene la care se vor adăuga trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Respinge* demersul Guvernului privind radierea cererii de pe rol;
2. *Declară* admisibilă plîngerea privind durata excesivă a procedurilor și inadmisibilă restul cererii;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție;
4. *Hotărăște*
 - a) că statul pîrît trebuie să plătească, în termen de trei luni, 1600 EUR (o mie șase sute euro) fiecărui reclamant cu titlu de prejudiciu moral și 1000 EUR (o mie euro) pentru reclamanții în comun cu titlu de costuri și cheltuieli, care vor fi convertite în valuta națională a statului pîrît, plus orice taxă care poate fi percepută.

b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o dobîndă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întîrziere, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor de satisfacție echitabilă.

Redactată în franceză și comunicată în scris la 28 iunie 2011, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 et 3 al Regulamentului Curții.

Marialena Tsirli
Grefier Adjunct

Ján Šikuta
Președinte